



**НАЦРТ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ
ОПШТИНЕ ТЕМЕРИН
Септембар 2010 - септембар 2014**

Темерин, август 2010. године

САДРЖАЈ

Одељак 1	Увод
1.1	Уводна реч Председника
1.2	Канцеларија за младе општине Темерин
1.3.	Савет за младе
Одељак 2	Принципи и вредности
Одељак 3	Контекст
3.1	Географски подаци
3.2	Демографски подаци
3.3	Анализа ресурса
3.4	SWOT анализа
3.5	Пресек стања и положаја младих
3.6	Циљне групе
Одељак 4	Приоритети
4.1	Опши циљеви
4.2	Специфични циљеви и активности
Одељак 5	Повезаност другим стратешким документима
Одељак 6	Механизми имплементације
Одељак 7	Промоција активности дефинисаних ЛПАМом
Одељак 8	Листа акронима

1.1 Уводна реч Председника општине

Млади су онај сегмент популације који представља нужан ресурс за опстанак и развој сваког друштва. Управо због те чињенице је јако важно да их понудом, а не принудом, задржимо у нашој средини. Млади људи, са друге стране, морају да се укључе у све поре друштвеног живота и да утичу на то како ће изгледати њихов крај, њихова општина њихова земља

Локални акциони план за младе који стоји пред Вама је резултат транспарентног и стручног рада Савета за израду Локалног акционог плана за младе

Процес израде Локалног акционог плана за младе у Општини Темерин, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је спроведен у локалној заједници и уважава локалне специфичности; да је укључио различите битне актере процеса (младе пре свега); утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и на потребама унапређења положаја младих; прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи и да показује одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници

Посао не завршава усвајањем овог плана већ да тек почиње и да ће представљати живи документ, обавезан за примену у наредном периоду, уз помоћ којег ће млади откривати своју будућност.

Председник општине

Андраш Густоњ

1.2. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ

1.2.1 Канцеларија за младе

Разлози због којих је Општина Темерин кренула у целокупан процес бављења проблемима младих су што не постоји координисано праћење потреба и активности како индивидуалног тако и удруженог активизма, недостатак садржаја којим би се млади активно укључили у динамичке процесе унутар заједнице и унапредили активности у области омладинске политике у својој заједници, непостојање планова и програма на нивоу локалне заједнице у вези са младима, непостојање база података у вези са садржајима, актерима, активностима и ресурсима за младе итд.

Да би се сви ови проблеми превазишли, а потребе препознале и оствариле, Општина Темерин је уз подршку Министарства омладине и спорта кренула у процес формирања Канцеларије за младе. Главни циљ формирања Локалне канцеларије за младе је стварање услова у општини за квалитетнији живот младих људи и њихово активно учешће у савременим токовима друштва.

У процес формирања Канцеларије за младе (КЗМ) се званично кренуло 24. октобра 2008. године, доношењем закључка Општинског већа општине Темерин, а након тога је именована и координаторка **за младе** Ивана Јерков.

Крајем 2008. Године је КЗМ конкурисала на конкурс Министарства омладине и спорта и добила средства за пројекат „**Формирање и промовисање Локалне канцеларије за младе у општини Темерин**“. Овим пројектом се обезбедила текхичка опрема за канцеларију, промотивни материјали и свечано отварање КЗМ.

Канцеларија за младе општине Темерин званично је отворена 29. маја 2009. године.

Општина је обезбедила простор који се налази у Народном фронта 95 у Темерину.

Како се КЗМ бави активним укључивањем што већег броја младих, највише се радило на јачању капацитета саме канцеларије као и личних капацитета заинтересованих младих. Најбољи начин за системско решавање проблема и испуњавања потреба младих је израда Локалног акционог плана (ЛАП) за младе.



Радионица у Темерину - видео активизам



Радионица у Сремским Карловцима - DJing

Организовали смо разне радионице, ишли смо у друге општине на едукације, а о свему овоме и више о другим активностима можете наћи на интернет страници КЗМ општине Темерин www.kzm-temerin.org

...али ево пар интересантних:



Понети хоклицу са собом – Одржане су пројекције филмова у дворишту КЗМ-а и етно куће „Брвнара“
Дружили смо се, забављали, гледали филм и седели на својим хоклицама

← *Пројекција филма у дворишту етно куће „Брвнара“*



„Подршка националним напорима за промовисање запошљавања младих и управљање миграцијама“ – ово не звучи много интересантно али ефекти који ће уследити током и након овог програма су изузетно значајни поготово за најсиромашније и осетљиве групе младих.

← *Семинар у Темерину- Психосоцијални приступ- теме младих*

Овај Заједнички програм је финансиран од стране Фонда за достизање миленијумскох циљева развоја и Владе Републике Србије. Више о овом пројекту <http://www.kzm-temerin.org/vesti/poslednje-vesti/49-zaposljavanje-mladih.html>



Млад и Безбедан- матуранти наше Средње школе "Лукијан Мушицки" су добили интересантну прилику да заустављају кола заједно са саобраћајним полицајцима, али уместо казни су постављали питања возачима из анкете Удружење грађана "Трачак" и делили им поклончиће.

← *Акција „млад и безбедан“ у Темерину*



Здраво у нову годину!- е ово је било интересантно и укусно. Делили смо куглице од риже, које смо сами правили. Ови колачићи су здрави јер не садрже просте шећере. Сви који су пробали ову послатицу добили су и 15 савета за здравију ишрану као и рецепт за колач. Ова акција је била у склопу кампање “Здрав стил, мој стил”.

← *Акција „Здраво у нову годину“ у Темерину*



Волонтирај! Активирај се!- ово је конкурс који је стално отворен! Омладино Темерина, можете да се пријавите да волонтирате у креирању и спровођењу активности Канцеларије за младе. На интернет страници <http://www.kzm-temerin.org/vesti/poslednje-vesti/76-volonteri.html> треба да попуните формулар, ми ћемо вас позвати а након тога ћете моћи да уђете у тим и кренете у АКЦИЈУ!



Инфо кокице- На Европски дан информисања поделили смо 10 килограма кокица! Кокали смо кокице, делили их, дружили смо се, размењивали информације и ђускали уз музику у центру Темерина. Више о овом догађају → <http://www.kzm-temerin.org/vesti/poslednje-vesti/87-preko-kokica-do-informacija.html>

← *Акција „Инфо кокице“ у центру Темерина*



Зелена школа- Волонтери КЗМ-а и ученици Основне школе „Славко Родић“ су посадили 30 нових садница у школском дворишту уз помоћ Канцеларије за рурални развој општине Темерин и Грађанске иницијативе. Све саднице су се примиле ☺

← Акција „Зелена школа“ у ОШ „Славко Родић“



Пасуљијада- не би да се хвалимо, али на VI Темеринској пасуљијади смо освојили 27 место од 300 екипа које су се такмичиле! Кували смо макробиотички пасуљ у стилу – „здрово кувамо, здравље чувамо“. Не само што смо се супер провели него смо и помогли организаторима да се попуни 400 анкета! Дружили смо се, зујали, причали, кували, спремали, анкетирали....и наравно ђускали ☺

← VI Темеринска пасуљијада



EXIT 10 - за време трајања EXIT 10 представили смо се посетиоцима Петроварадинске тврђаве. Делили смо промотивни материјал КЗМ и искористили сјајну прилика да се упознамо са радом других организација... Наравно, остало је и времена за посећивање сјајних наступа овогодишњих извођача на EXIT -у ☺

← EXIT 10- штанд

1.2.2 Процес израде ЛАП-а

Како се КЗМ бави активним укључивањем што већег броја младих, највише се радило на јачању капацитета саме канцеларије као и личних капацитета заинтересованих младих. Најбољи начин за системско решавање проблема и задовољавања потреба младих је израда Локалног акционог плана (ЛАП) за младе. Управо, из тог разлога је Општина Темерин конкурисала у августу 2009. године на конкурс Министарства омладине и спорта пројектом „Израда локалног акционог плана за младе општине Темерин“ и добили смо средства у износу од 197.000,00 динара. У оквиру одобреног пројекта, од новембра 2009. године се кренуло са израдом Локалног акционог плана за младе општине Темерин (ЛАП). Координаторка пројекта и израде ЛАП-а је била Ивана Јерков која је и координаторка Локалне канцеларије за младе. У првој фази су се информисали сви актери на локалном нивоу, о циљевима пројекта, активностима које ће се спроводити како би сви заинтересовани могли да узму учешћа у раду. Формиран је Савет за израду Локалног акционог плана за младе у чијем саставу се налазе стручна лица из појединих области (социјална заштита, образовање, безбедност...) и представници локалних институција које се баве младима. У овој фази као и у осталим фазама процеса одржане су три једнодневне обуке из акционог планирања за чланове Савета од стране тренерице /менторке, а у међувремену је била доступна и менторска подршка. У овој фази су прикупљани постојећи и доступни статистички подаци и урађена је детаљно истраживање о младима наше општине како би се анализирано тренутно стање и положај младих као и увид које су то потребе и проблеми младих у општини Темерин и како проводе слободно време. Креирана је и интернет страница Канцеларије за младе www.kzm-temerin.org путем које сви заинтересовани могу да прате фазе израде ЛАП-а као и имплементацију која нас очекује у будуће.

Одржана су и два округла стола/радионице чији је циљ била размена информација о проблемима и потребама младих у локалној заједници, дефинисање специфичних циљева као и

формулисање мера за решавање. Првом округлом столу су присуствовали сви млади узраста од 14 до 30 годна са територије општине који су се пријавили и који су желели да допринесу раду, а на другом округлом столу су учествовали представници организација, удружења и институција који раде са младима и за младе, а који су се одазвали позиву. На овај начин се обезбедила и партиципација младих са локалног нивоа – како младих активиста који су у НВО или политичким партијама тако и младих који су укључени у систем. Резултати прве фазе јесу анализирани постојећи ресурси и проблеми на локалу.

У другој фази су дефинисани приоритети и активности за решавање приоритетних проблема током које су одржане две обуке. Тема првог тренинга је „ПРЕГЛЕД СИТУАЦИЈЕ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ“. Циљ тренинга је био да се представници Радне групе упознају са пројектним активностима које их очекују, да се међусобно упознају, да увиде разлику између стратешког и акционог планирања, као и да се упознају са процесом израде ЛАП. Тема другог тренинга је „АНАЛИЗА ПРОБЛЕМА, ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ ЛАП-а“, и он је такође по истом принципу одржан за исту групу учесника/ца.

1.3. САВЕТ ЗА ИЗРАДУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије" број: 129/2007), члана 68. Статута општине Темерин ("Службени лист општине Темерин" број: 11/2008) и члана 45. став 1. Пословника Општинског већа општине Темерин ("Службени лист општине Темерин" број: 13/2008)

Општинско веће општине Темерин, на **48.** седници одржаној 07.12.2009. године, донело је **РЕШЕЊЕ О ОБРАЗОВАЊУ ЛОКАЛНОГ САВЕТА ЗА ИЗРАДУ ЛАП-А ЗА МЛАДЕ**

Локални савет за израду ЛАП-а за младе је у следећем саставу:

ред бр.	СТРУКТУРА САВЕТА ЗА ИЗРАДУ ЛАП-А	
	Име и презиме	Институција
1	Даница Шкријељ	чланица Општинског већа за ресор цивилна организација и омладина
2	Ивана Јерков	координаторка Локалне канцеларије за младе
3	Др Горица Бањац	чланица Општинског већа за ресор здравство и социјална заштита
4	Др Олга Пекез	чланица Општинског већа за ресор заштита животне средине
5	Изабела Урбан	чланица Општинског већа за ресор школство и дечије установе
6	Милан Радовић	члан Општинског већа за ресор спорт
7	Мирослав Тепић	члан Општинског већа за ресор култура
8	Данијел Хајдук	директор Центра за социјални рад општине Темерин
9	Александра Мишковић	директорка ОШ "Петар Коичић" Темерин
10	Татјана Гемаљевић	представница Полицијске станице Темерин
11	Марина Пилиповић	представница Националне службе за запошљавање

Менторска подршка: Ивана Копривица - Одржавање обуке из акционог планирања од стране тренерице /ментора неопходно је да би се схватио механизам планског приступа проблемима младих, модел крерања активности за њихово решавање. Обуке су се реализовале кроз три једнодневна тренинга у свакој фаза израде ЛАП-а а у међувремену нам је била доступна менторска подршка кроз имејл и телефонску комуникацију, као и састанке радних група са менторком.

Локални акциони план за младе општине Темерин, у току свог рада и креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је рађена Национална стратегија за младе, јер произлазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакет о грађанским и политичким правима.

Принципи Локалног акционог плана за младе општине Темерин су:

- **Поштовање људских права** - Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- **Равноправност** - Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- **Одговорност** - Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- **Доступност** - Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима. Млади у Србији Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.
- **Солидарност** - Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- **Сарадња** - Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу.
- **Активно учешће младих** - Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- **Интеркултурализам** - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима.
- **Целоживотно учење** - Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- **Заснованост** - Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

3.1. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Темерин је општина у Републици Србији. Налази се у АП Војводина и спада у Јужнобачки округ. По подацима из 2004. општина заузима површину од 170 км² (од чега на пољопривредну површину отпада 15657 ха, а на шумску 10 ха).

Седиште општине је град Темерин. Општина Темерин се састоји од 3 насеља. По подацима из 2002. године у општини је живело 28275 становника. По подацима из 2004. природни прираштај је износио -3‰, а број запослених у општини износи 5788 људи. У општини се налазе 4 основне и 1 средња школа.



Општина се састоји из три места:

- Темерин
- Бачки Јарак
- Сириг

Територија општине Темерин се налази у југоисточном делу Бачке. Са источне стране се граничи са општином Жабалј, са севера са општином Србобран, општином Врбас на западу и градом Новим Садам на југу.

Највећи значај за развој Темерина има близина најразвијенијег центра у Војводини – Новог Сада. Територија општине Темерин покрива површину од око 170 квадратних километара и има облик неправилног трапеза, пружајући се у смеру северозапађугоисток. Дужа основица, која покрива правац Сириг-Темерин је дуга 14 километара, а краћа основица у правцу Бачки Јарак-Темерин је дугачка 11 километара. Границе општине су вештачке линије, већином праволинијске. Једина природна граница је она на североисточној страни која прати ток реке Јегричка. На југоисточној страни граница је повучена насипом звани Римски шанац ИИ.

У односу на рељеф Војводине, цела територија општине Темерин се налази на јужном делу Бачке лесне заравни. Она оставља утисак скоро сасвим равне површине. Река Јегричка тече кроз северни део општине са неколико мањих канала-притока. Утврђено је присуство термоминералних вода. Састав тла је врло уједначен и плодност је природно висока. Различити типови чернозема доминирају површином општине. Дуж обале реке су мочварне врсте земљишта и слатине.

Општина Темерин има три насеља: Темерин, Бачки Јарак и Сириг, а територија је подељена у четири катастра: Темерин, Бачки Јарак, Сириг и Камендин. Географски положај општине Темерин је врло повољан. У меридијанском правцу је секу три важна пута. Најважнији је међународни пут Е-75 који води од Новог Сада до Суботице и даље ка Мађарској. Део пута Нови СађСрбобран, који сече западни део општине Темерин, је пуштен у употребу 1984. Други важни пут је пут М-22 (од недавно међународни пут Е-5), који има скоро исти правац. М-22 води мало источније од пута Е-75 и пролази кроз Сириг. Трећи пут је регионалног значаја (Р120) и иде кроз Нови Сад, Бачки Јарак и Темерин и води ка Бечеју, Сенти и Кањижу. У Сиригу и Темерину, сва три пута пресеца регионалну пут Р-104 који иде у правцу Оџаци-Змајево-Сириг-Темерин-Жабалј. Од одавде главни пут води преко Тисе у Зрењанин и друге градове у Банату. Кроз југоисточни део општине и два њена насеља иде железничка пруга од Новог Сада ка Жабљу, Бечеју и Сенти.

3.2 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Темерин представља једну од општина у Србији чији се број становника повећавао у протеклих 30 година . Природни прираштај је негативан од 1996. Године, према томе, становништво општине Темерин се од друге половине последње деценије XX века увећава искључиво механичким кретањем становништва, односно миграцијом. У периоду од 1991. до 2002. године , повећавање броја становника је изазвано досељењем великог броја избеглих и интерно расељених лица. Према подацима с последњег пописа у општини Темерина живи преко 28.000 становника.

Година	Укупан број становника	Број мушкараца	%	Број жена	%	Број жена на 100 мушкараца
1981	22557	11177	49,55	11380	50,45	101,82
1991	24939	12293	49,29	12646	50,71	102,87
2002	28275	13813	48,85	14462	51,15	104,69

Извор: Републички завод за статистику, попис становништва 1981, 1991. и 2002 године. (становништво према полу и старости општина Темерин)

Приказани период приказује релативно стабилан пропорционални однос полова уз уобичајно веће присуство женског становништва.

Старосна група (год)	Број 1981	%	Број 1991	%	Број 2002	%
0-9	3247	14,39	3328	13,34	2975	10,52
10-14	1482	6,57	1912	7,67	1791	6,33
15-19	1632	7,24	1710	6,86	2005	7,09
20-24	1823	8,08	1621	6,50	2132	7,54
25-29	2043	9,06	1705	6,84	2074	7,34
30-34	1904	8,44	1993	7,99	1791	6,33
35-54	6140	27,22	7349	29,47	8762	30,99
55 и више	4286	19,00	5321	21,34	6745	23,85
УКУПНО:	22557		24939		28275	

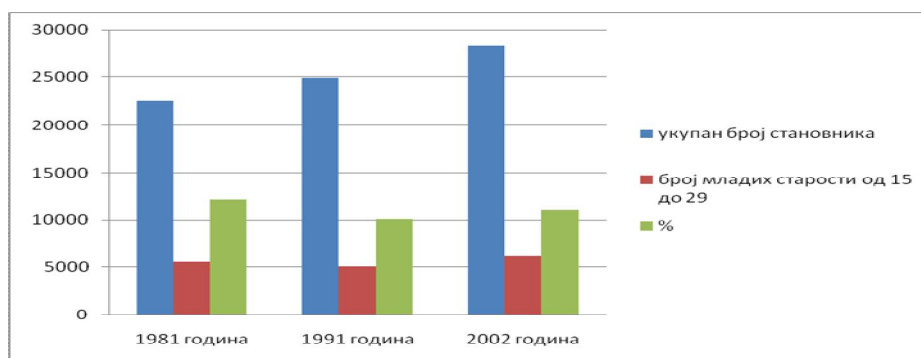
Извор: Републички завод за статистику, попис становништва 1981, 1991. и 2002 године. (становништво према полу и старости општина Темерин)

При погледу на старосну структуру прво што пада у очи је континуирано опадање удела младе популације у добној категорији од 0 до 19 година а у исто време расте удео старог становништва.

година	укупно	број	%
1981	22557	5498	24,37
1991	24939	5036	20,19
2002	28275	6211	21,97

Извор: Републички завод за статистику, попис становништва 1981, 1991. и 2002 године.

Графикон бр. 1. Старосна структура узраста од 15 до 29 година



Опадање дела младог, односно повећање старог становништва наводи на закључак да становништво општине Темерин стари

Табела бр. 3. Индекс старења и средња старост насеља општине Темерин и Војводине 2002. године

Насеље	Индекс старења	Средња старост
Темерин	0,75	38,3
Бачки Јарак	0,83	38,7
Сириг	0,71	37,7
Општина	0,76	38,3
Војводина	0,95	39,8

Извор: Републички завод за статистику, попис становништва 1981, 1991. и 2002 године. (становништво према полу и старости општина Темерин)

Индекс старења показује однос броја младих испод 20 година старости и броја старијих од 60.

Индекс старења у општини Темерин је за 0,19 мањи од индекса у Војводини што указује на то да старење становништва није још на нивоу покрајинског просека.

Средња старост општине Темерин на попису 1981. је била 33 године што наводи на закључак да су трендови негативни. Значи, за 21 годину становништво у нашој општини је остарило за 5,3 године. Миграторна кретања су донекле ублажила доста забрињавајуће тенденције старења становништва општине, међутим, наредни пописи ће вероватно приказати да ова кретања нису у стању да промене негативне процесе.

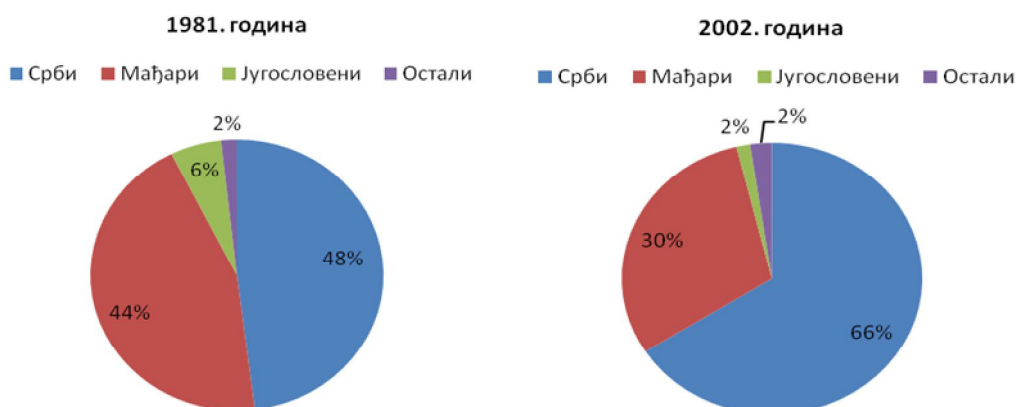
Етничка структура општине Темерин анализирана је у преиоду од 1981 до 2002 године. Иако су готово сви пописи у анализираном периоду регистровали већи број етничких група, ипак се за општину Темерин не може рећи да је у протеклом периоду била етнички шаренолика.

Табела бр. 4. Етничка структура општине Темерин од 1981, 1991. и 2002 године.

НАРОД	1981	1991	2002	НАРОД	1981	1991	2002
Срби	10796	13122	18155	Бугари	6	12	7
%	47,86	52,62	64,21	%	0,03	0,05	0,02
Мађари	10018	9646	8341	Муслимани	6	24	20
%	44,41	38,64	29,50	%	0,03	0,10	0,07
Македонци	14	42	27	Црногорци	55	93	78
%	0,06	0,17	0,10	%	0,25	0,37	0,28
Румуни	0	5	13	Буњевци	0	3	5
%	0,00	0,02	0,05	%	0,00	0,01	0,02
Словаци	45	77	77	Албанци	14	21	36
%	0,20	0,31	0,27	%	0,06	0,08	0,13
Југословени	1266	1390	407	Украјинци	10	13	13
%	5,61	5,58	1,41	%	0,04	0,05	0,05
Роми	10	14	38	Чеси	2	3	1
%	0,05	0,05	0,13	%	0,01	0,01	0,00
Хрвати	129	154	196	Русини	18	38	49
%	0,57	0,62	0,69	%	0,08	0,16	0,17
Словенци	33	31	17	Руси	8	6	7
%	0,15	0,12	0,06	%	0,03	0,02	0,02
Немци	35	35	29	Остали	6	5	27
%	0,16	0,14	0,10	%	0,03	0,02	0,10

Извор: Републички завод за статистику, попис становништва 1981, 1991. и 2002године (Етничка структура)

Грфикон бр. 2. Етничка структура општине Темерин од 1981, 1991. и 2002 године



Данас најбројнију популацију у општини Темерин чине Срби. Сви пописи закључно са 2002 годином регистровали су повећање удела српске популације, што је била последица константних миграција и природног прираштаја. Највеће повећање српска популација имала је између 1991 и 2002 године, за само 11 година удео Срба се повећао 11, 59 %.

Мађарска популација на просторима темеринске општине присутна је кроз цео анализирани период. Анализа показује да су варирања удела мађарског становништва резултат више

различитих фактора који су понаособ у појединим периодима долазили до изражаја. Негативан природни прираштај уз константно насељавање Срба условили су карактеристичну тенденцију. Међутим, последњи попис показао је алармантно смањење удела Мађара у односу на оно из 1991 године. Удео мађар са последња два пописа смањен је за 9,18% и 2002 године је износио 29,50%. Ово последње смањење броја Мађара резултат је негативног природног прираштаја и емиграције услед кризе и рата на просторима бивше Југославије, као и ванредних имиграција српског становништва из ратом захваћених простора бивше Југославије.

Попис 1981. Регистровао је удео од 5,61% популације Југословена у укупној, док је у 2002. само 1,41% што је последица распада старе Југославије и дешавања у последњој деценији XX века. Као Југословени већином су се изјашњавала деца из мешовитих бракова.

Незапосленост младих -

У табели су представљени подаци о укупном броју незапослених лица са територије општине Темерин као и број младих до 30 година незапослених.... Подаци су од 26.04.2010.

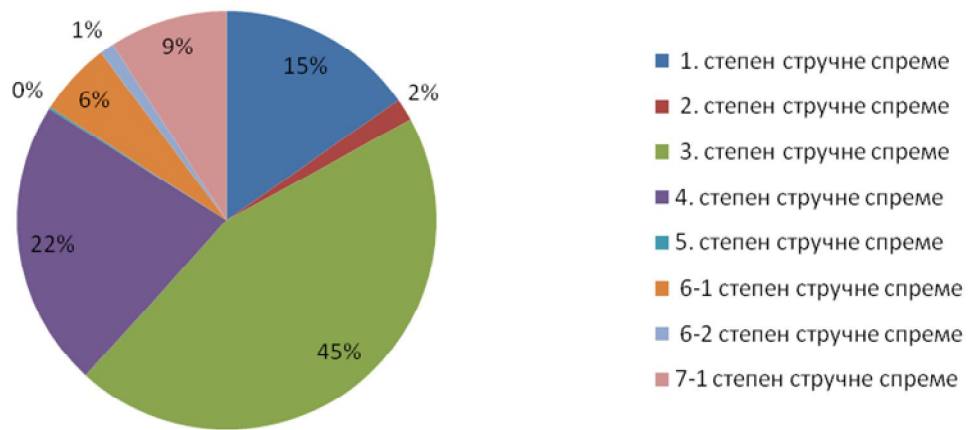
Подаци за 2010 годину	мушкарци	жене	УКУПНО
Укупан број незапослених лица	1211	1495	2706
Укупан број незапослених лица до 30 година	286	349	635
Незапослена лица са 1. степеном стручне спреме до 30 година старости	42	55	97
Незапослена лица са 2. степеном стручне спреме до 30 година старости	2	9	11
Незапослена лица са 3. степеном стручне спреме до 30 година старости	154	130	284
Незапослена лица са 4. степеном стручне спреме до 30 година старости	54	87	141
Незапослена лица са 5. степеном стручне спреме до 30 година старости	0	1	1
Незапослена лица са 6-1 степеном стручне спреме до 30 година старости	12	24	36
Незапослена лица са 6-2 степеном стручне спреме до 30 година старости	5	2	7
Незапослена лица са 7-1 степеном стручне спреме до 30 година старости	17	41	58
Незапослена лица са 7-2 степеном стручне спреме до 30 година старости	0	0	0
Незапослена лица са 8. степеном стручне спреме до 30 година старости	0	0	0

Према подацима од 26. априла 2010. Године, од укупног броја незапослених особа, млади чине 23,5%. Највише незапослених

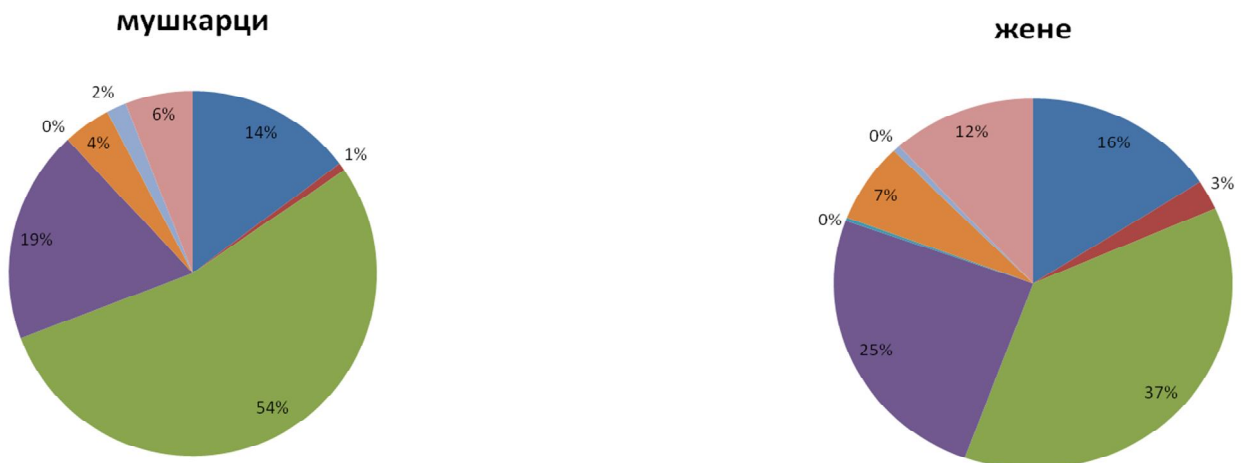
Међу незапосленим младима у општини Темерин има највише оних који су стекли трећи степен стручне спреме (44,7%), затим са четвртим степеном (22,2%) и са првим степеном стручне спреме (15,3%). Ова три степена заједно чине нешто више од 4/5 (82,2%).

Младе жене чине већину незапосленог становништва (55%).

Грфикон бр. 3. Укупан број незапослених лица млађих од 30 година (26. Април 2010.)



Грфикон бр. 4 и 5 - број незапослених мушкараца и жена млађих од 30 година (26. Април 2010.)



3.3. АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА

Институција	Структуре које раде са младима, програми који се спроводе и ресурси који постоје за рад са младима
<p>Локална самоуправа</p>	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА: КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ ТЕМЕРИН, Ул. Народног фронта 95, Темерин тел: 021/851 705 www.kzm-temerin.org</p> <p>ОПШТИНА ТЕМЕРИН, Ул. Новосадска 326, Темерин, тел: 021/843 888 www.temerin.rs</p> <p>У оквиру Локалне самоуправе постоји Канцеларија за младе која представља спону између младих како појединаца тако и организоване групе и институција. Главни циљ је да се млади активно укључе у друштво. Канцеларија прослеђује информације о могућностима и реализује активности самостално или у сарадњи са другима.</p> <p>Чаница општинског већа задужена за цивилни сектор и омладину има основни задатак да спроводи политику активније бриге о младима, да развија сарадњу младих и обезбеђује услове за њихово учешће у доношењу одлука кроз институционални оквир, а на основу потреба младих и у партнерству са њима.</p> <p>Општинска управа додељује стипендије студентима који испуњавају услове, прошле године су стипендирани студенти у укупном износу од 3.328.000 динара. Субвенционише се и за трошкове превоза ђака ГСП-у ка Новом Саду и Бечејпревозу ка Бечеју у укупном износу од 2.028.574 динара. Преко Центра за социјални рад се субвенционишу трошкови превоза за средњошколце, студенте и децу ометену у развоју.</p> <p>Туристичка организација општине Темерин има добру сарадњу са ЛКМ. Основне делатности ТООТ су: промоција туристичких производа општине Темерин, координација и сарадња између привредних и др субјеката у туризму, доношење планова и програма активности у туризму и обезбеђивање информативно-пропагандног материјала. ТООТ подржава удружења грађана и помаже им у организацији манифестација; сарађује са школама и другим организацијама које се баве младима. Током септембра месеца организује Дане европске баштине, где је главни циљ да се основно школска деца упознају са етнокултурном баштином простора у коме живе. Током трајања манифестације обилазе се етнокуће, музеј, дворач и други објекти. Разним едукацијама се труде да младим укажу на значај заштите животне средине - предавања у Парку природе Јегричка, пешачења... и тиме у будућности направе предуслове за еко одржив туризам.</p>

	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стипендирање студената на основу конкурса • Субвенционисање путних трошкова средњошколаца и студената који се школују ван општине Темерин • Опредељивање средстава за цивилне организације и спортске клубове путем конкурса • Финансирање манифестација и активности • Активности Канцеларије за младе • Информисање преко интернет странице www.kzm-temerin.org
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Финансијски ресурси:</u> Буџет општине Темерин, домаћи и међународни донатори</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> просторије за одржавање семинара и састанака, канцеларија за младе, опрема за одржавање семинара и пројекцију филмова, техничка опрема</p> <p><u>Људски ресурси:</u> Стручне службе општинске управе, запослени у установама и организацијама који раде за и са младима.</p>
Социјална заштита	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА: ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ ТЕМЕРИН, Ул. Новосадска 403, 21235 Темерин, тел: 021/843-550</p> <p>Центар за социјалну рад општине Темерин представља једину институцију социјалне заштите нашој општини. У ЦСР Темерин нема посебних (изван редовних обавеза Центра које спадају у њихов опис посла) програмских активности које су усмерене ка групацији младих. Стратегијом развоја социјалне заштите у општини Темерин 2010-2014 су предвиђене активности усмерене ка овој групацији</p> <p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Финансирање путних трошкова ученика ометених у развоју и њихове пратње • Једнократна, тренутна и посебна новчана помоћ за особе у тешкој материјалној и здравственој ситуацији <p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Финансијски ресурси:</u> Буџет ЦСР Темерин</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> 6 канцеларија, рачунарска опрема</p> <p><u>Људски ресурси:</u> Стручна служба</p>

Просвета	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА: На територији општине Темерин постоји четири основне и једна средња школа. Све остале потребе у школовању реализују се у средњим, вишим и високим школама Новог Сада или других места, које са Темерином повезује редован градски и међумесни саобраћај.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основна школа Петар Кочић, Темерин - Основна школа Славко Родић, Бачки Јарак - Основна школа Кокаи Имре, Темерин - Основна школа Данило Зеленовић, Сириг - Средња школа „Лукијан Мушицки“ <p>Средњу школу похађа 404 ученика у школској 2009/10 години, а оспособљава кадрове трговачке, економске, фризерске и машинске струке. Ради на српском и мађарском језику. Укупан број средњошколаца са територије наше општине је око 1.400. Парламент Средње школе „Лукијан Мушицки“ је активан и има добру сарадњу са Канцеларијом за младе</p>
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • У процесу својих редовних обавеза, основне школе и средња школа у општини одржавају секције за ученике из бројних предмета и области, и рад са ванредним ученицима • Школа без насиља • Тимови за инклузију • Ученички парламенти
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> хале и сале за физичко, учионице, стручни кабинети , кухиње, канцеларијска техника</p> <p><u>Људски ресурси:</u> стручни кадрови, искуство у раду са младима</p>
Запошљавање	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА: НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ- ИСПОСТАВА ТЕМЕРИН Кошут Лајоша, Темерин Телефон: 021/842 727</p> <p>У Темерину постоји испостава Националне службе за запошљавање (филијала Нови Сад) чије услуге незапослена лица и послодавци користе у комплетном обиму (комуникација са послодавцима, пријаве и одјаве радника, посредовање, обуке за активно тражење посла, индивидуални планови запошљавања, групно информисање, информисање о активним мерама).</p> <p>Запослени у испостави Темерин су у складу са потребама свог радног места прошли су обуке саветодавних вештина, пословне комуникације, израде индивидуалног плана запошљавања и профилисања у склопу пројекта EU CARDS 2004.</p>

	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Канцеларија за младе учествује у заједничком пројекту „Подршка националним напорима за промовисање запошљавања младих и управље миграцијама“, преко којег ће се оснажити локалне институције за рад са осетљивим групама и помоћу којег ће се омогућити олакшице за запошљавање ових група.
	<p>РЕСУРСИ: <u>Материјални ресурси:</u> две канцеларије, канцеларијска техника <u>Људски ресурси:</u> стручни кадрови, искуство у раду са младима Развијени партнерски односи са другим институцијама</p>
Здравство	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА: ДОМ ЗДРАВЉА ТЕМЕРИН Народног фронта 82, Темерин тел. 021/843 902</p> <p>Дом здравља Темерин брине о здравственој заштити становништва са око 120 доктора медицине, стоматологије, специјалиста, лабораната, техничара и радника распоређених у пет радних јединица. У Темерину поред централног објекта налазе се још две радне јединице, по једна налази се у Сиригу и Бачком Јарку. Здравствена заштита организована је кроз општу службу, диспанзерску службу, стоматолошку службу, заједничку службу и апотеку. У оквиру Дома здравља обављају се специјалистички прегледи офталмологије, педијатрије, гинекологије и интерне медицине. У протеклих неколико година после вишедецениског лошег стања у здравству уложено је у модернизацију опреме и реконструкцију постојећих објеката.</p>
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Школа за труднице
	<p>РЕСУРСИ: <u>Материјални ресурси:</u> Адекватан простор, модернизована опрема и е-картони <u>Људски ресурси:</u> стручни кадар, искуство у раду са младима, млади стручни кадар</p>

Цивилни сектор

СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:

У Темерину не постоје омладинске цивилне организације зато Канцеларија за младе доста ради на подршци младима да се удружују. Постоје организације које се индиректно баве младима и периодично реализују програме намењене младима.

- **Црвени Крст Темерин** (Рад у ЦК је волонтерски из разлога што организација није у могућности да има професионално запослено лице. Број активних волонтера је 10, а чланова ЦК има око 200.

Активности које ради Црвени крст Темерин су редовне активности ЦК Србије и ЦК Војводине

- Дифузија Основних принципа Црвеног крста и међународног хуманитарног права
- Служба тражења
- Деловање у несрећама
- Прва помоћ
- Давалаштво крви
- Здравствено-васпитна делатност
- Социјална делатност
- Подмладак и омладина)

- Еколошка алтернативна свест Темерин, Темерин

- Извиђачки одред „Лукијан Мушицки“, Темерин

- Грађанска иницијатива Темерин, Темерин

- Удружење за инклузију особа са инвалидитетом, Темерин

ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:

- Обуке, тренинзи, едукација, кампови

РЕСУРСИ:

Полиција	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <p>ПС Темерин непосредно обавља полицијске и друге послове и остварује локалну сарадњу на подручју општине Темерин у саставу Полицијске управе Нови Сад. У оквиру ПС Темерин послове обављају униформисани и неуниформисани запослени који примењују полицијска овлашћења, као и запослени на посебним или одређеним дужностима, чији су послови у непосредној вези са полицијским пословима. Полицијски службеници ПС Темерин обављају законом утврђене полицијске послове: пружају подршку владавини права у демократском друштву и одговорни су за остваривање безбедности у складу са законом; свима пружају заштиту права и слобода која се могу ограничити само под условом и на начин утврђен Уставом и законом; информису јавност о својим активностима при том не откивајући поверљиве информације; сарађују са органима територијалне аутономије и локалне самоуправе у предузимању мера ради остваривања безбедности људи и имовине, као и са свим другим органима и установама, организацијама, мањинским и другима организационим групама самоорганизованим појединцима, ради развијања партнерства у спречавању или откривању деликата и њихових учинилаца и остваривања других безбедоносних циљева; обављају и друге активности из области унутрашњих послова. Рад полиције заснива се на кодексу етике који доноси Влада Републике Србије. Полицијски службеници ПС Темерин обављају полицијске послове у складу са начелом професионализма, сарадње, законитости у раду и сразмерности у примени полицијских овлашћења, као и на принципу супсидијарности (рада са најмање штетним последицама). У обављању послова полиције, радници ПС Темерин се придржавају националних и међународних стандарда полицијских поступања, зајтева утврђених законом и другим прописима и актима Републике Србије, као и међународним уговорима и конвенцијама које је усвојила Република Србија. Послови, надлежност и овлашћења полиције регулисана су Законом о полицији.</p>
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обука у познавању саобраћајних прописа у школи • У оквиру Скупштине општине формиран је одбор за безбедност
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p>обучени инспектори за рад са младима</p>
Судство	<p>Општински суд у Темерину основан је 1962. године, а од 1. јануара 2010. трећина надлежности се преселила у Основни суд у Нови Сад. У Темерину је остала судска јединица са 12 радника и двоје судија. До сада је у Општинском суду у Темерину радило четворо судија и 30 службеника. У Основној судској јединици у Темерину је остао комплетан парнични и ванпарнични поступак, овера, али не инострана и земљишне књиге у оном делу које нису пренете у катастар општине Темерин и неки други послови од мањег значаја</p>

	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <p>Нема посебних програма који се тичу младих</p>
Медији	<p>- Радио Темерин</p> <p>- Наше новине</p> <p>- Temerini Újság</p> <p>- сајт www.kzm-temerin.org</p> <p>- новине Средње школе „Лукијан Мушицки“</p>
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Медији у својим редовним информативним издањима информишу и о садржајима и активностима у граду које се тичу и младих • Школски часописи
Спортске организације и удружења	<p>Према подацима из 2008. Године у општини Темерин постоје 34 спортска клуба:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 рукометна клуба • 4 фудбалска клуба • 3 одбојкашка клуба • 3 кошаркашка клуба • 3 џудо клуба • 3 карате клуба • 2 стонотенисерска клуба • 2 риболовачка клуба • 1 шаховски клуб • 1 планинарско смучарско друштво <p>До сада се није водила статистика о броју спортиста, као и о постигнутим резултатима</p>
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спортска такмичења, турнири...
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> Спортска хала, школски терени, тениски терени...</p>
Друге друштвене организације и удружења која се баве младима (КУДови....)	<ul style="list-style-type: none"> - КУД "Бранко Радичевић" Сириг - КУД "Вук Караџић" Старо Ђурђево - Темерин - МКУД "Сирмаи Карољ" Темерин - КУД "Младен Стојановић" Бачки Јарак - ТАКТ, Темерин - Народна библиотека "Сирмаи Карољ" (Прилог 5, Табела 4.4). Библиотека - има огранке у Бачком Јарку ("Петар Кочић") и у Сиригу ("Бранко Радичевић") - Културно-информативни центар, Темерин
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учешће на Општинским, Зонским, Покрајинским и Републичким смотрема

3.4 SWOT анализа

<p>S <u>Предности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - четири основне школе и једна средња школа - Формирана је Канцеларија за младе - Центар за социјални рад - Дом здравља - Национална служба за запошљавање - базен, спортска хала, трим стазе (стаза здравља- Јегричка) - близина центара за образовање (Нови Сад, Бечеј) - постојање личних контаката - медији (радио Темерин, новине „Наше новине“...) - постојање Омладинског дома - јачање капацитета кроз програм „Подршка националним напорима за промовисање запошљавања младих и управљање миграцијама“ - потреба за припадношћу - креативност младих - 22% младих - Буџетска линија за Канцеларију за младе - Постојање интернет странице Канцеларије за младе - Савет та безбедност општине Темерин 	<p>W <u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Смерови у средњој школи не одговарају потребама тржишта рада - Непостојање обједињеног простора за младе - Канцеларија за младе није систематизирана - пораст асоцијалних облика понашања - злоупотреба психоактивних супстанци - незапосленост - Непостојање умреженог (партнерског) рада институција - недовољна средства - слаба искоришћеност Омладинског дома - недовољан број програма за младе - касно осамостаљивање - незаинтересованост локалних актера - немотивисаност младих - недостатак комуникације међу младима различите националности - непостојање базе података - недостатак организованог квалитетног слободног времена - мали број књига у односу на број становника и неадекватна техничка опремљеност библиотека - Недостатак спортских терена и спортских реквизита
<p>O <u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Постојање повољне политичке климе - Министарство омладине и спорта - Покрајински секретеријат за спорт и омладину - Национална стратегија за младе - Покрајински секретаријат за омладину и спорт - домаћи и страни извори финансирања - Национална стратегија за смањење сиромаштва - Национална служба за запошљавање младих (јавни радови, приправници...) - образовање нових кадрова из делокруга екологије итд. - укидање визног режима - оснивање фонда за младе - стипендије - ИПА фондови - Омладински интернет радио - Заједнички простор за младе и структуре које се баве младима 	<p>T <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ограничена финансијска средства за реализацију предвиђених активности - пораст болести зависности - насиље - поремећен систем вредности - сиромаштво - неусклађеност образовних профила са потребама тржишта рада - ускраћивање информација - миграција (економска) - увећање броја намерних прекида трудноће код млађих старосних група - Услед едуковања ученика истог образовног профила јавља се вишак радне снаге на тржишту

3.5 ПРЕСЕК СТАЊА И ПОЛОЖАЈА МЛАДИХ

Живот у општини Темерин има доста предности, али и недостатака. Темерин се граничи са градом Нови Сад и из тог разлога постоје изражене дневне миграције младих људи. Многи млади људи су више везани за Нови Сад него за Темерин, тамо се образују, активно учествују у невладином сектору, иду у биоскоп и позориште, излазе, иду на разне курсеве, иду на рекреацију, обављају већину својих друштвених активности. Са друге стране, а из ових разлога, у Темерину не постоји довољно друштвених садржаја који би привукли младе људе. Пошто ово стање већ дуго траје, чак и када се одржавају неке интересантне манифестације, млади су слабо информисани и неповерљиви. Дакле, постоје млади људи који су друштвено активни, али су углавном активни у Новом Саду, зато је циљ израде и имплементације Локалног акционог плана за младе да кроз Канцеларију за младе и остале локалне институције мотивише младе људе у Темерину да се удружују у НВО и/или да се прикључе активностима Канцеларије и да буду активни у Темерину, на тај начин ће се покренути ланчана реакција која ће довести до богаијег и интересантнијег (за младе) друштвеног садржаја.

До сада се нису пратиле потребе и проблеми младих у Темерину, али формирањем Општинског већа за цивилне организације и омладину и Канцеларије за младе општине Темерин, први пут се неко обраћа младима и бави проблемима и потребама младих.

У разговору са младима током округлог стола/радионице, којима је присуствовало 28 омладинаца, дошло се до сазнања да активности и услуге локалних институција нису довољно познате младима и зато често не знају коме могу да се обрате за помоћ или подршку као и где могу да добију тачне информације. На овај начин се дошло до сазнања да млади слабо познају или не познају механизме и могућности како да иницирају и/или реализују активности које су њима од значаја. Као проблем се идентификовало и то што постоји објекат који се зове Омладински дом, а да млади имају мале могућности да га користе за активности које су њима интересантне. Најчешће помињани проблем је то што млади у нашој општини имају слабе или недевољно интересантне могућности за квалитетно провођење слободног времена у које спадају култура, рекреација, изласци, јавни простори за дружење (посебно у Сиригу)...

У области спорта не постоје документовани подаци о наградама и достигнућима спртиста из општине Темерин као ни прецизни подаци о спортским објектима. Многи представници клубова се жале да не постоји довољно термина за тренинге у спортским објектима, док се млади жале да нема адекватне понуде за рекреативно бављење спортом, девојке се посебно жале да не постоји фитнес клуб који је адекватан за њих па често због тога одлазе у Нови Сад, а то захтева додатне трошкове и време проведено у превозу.

Током израде Локалног акционог плана за младе општине Темерин израђена је анкета о проблемима и потребама младих узраста од 14 до 30 година. Волонтери ЛКМ су спровели опширну анкету са 70 омладинаца, од којих су 54,29% жене, а 12,86% их је у браку.

Из области културе, спорта и слободног времена, млади су рекли да слободно време највише проводе код куће уз компјутер/интернет (24,29%), затим код куће уз ТВ (20%), док је 14, 27% одговорило да слободно време проводи са друштвом. 40% испитаника сматра да у општини недостаје већа понуда спортских садржаја како би квалитетније проводили своје слободно време, док 28,57% сматра да недостаје већа понуда културних дешавања. 45,71% испитаника су чланови библиотеке. Рекреативно или професионално спортом се бави 54,29% испитаника.

Из области активизма и волонтеризма, 57,14% испитаника су заинтересовани или веома заинтересовани за учешће у решавању неких проблема у нашој општини, али 20% је учествовало у решавању неког локалног проблема. На питање- шта је разлог што млади често не практикују волонтерски рад, 41,43% испитаника је одговорило да је то зато што нису довољно информисани, док 37,14% сматра да млади нису заинтересовани за рад који није плаћен.

У области мобилности и информисања има много интересантних података, али јдна од интересантнијих је да 61,43% испитаника није чула за могућност путовања у оквиру неких посебних програма (Млади у акцији, Млади истраживачи Србије и слично), а као разлог за то 41,43% наводе да нису знали где да се информишу док 24,29% мисли да су за овакве програме потребни посебни услови које не испуњавају. 45,71% испитаника се најчешће информише преко ТВ-а, а 35,71% преко интернета, само 1,43% се информише преко радија. Рачунар и интернет везу има 78,57% испитаника.

Када је активно учешће младих у доношењу одлука у локалној средини у питању, 61,43% испитаника би вероватно или сигурно преузели одговорност и укључили се у доношење одлука, а као подршка која би у том случају највише помогла је информисање (37,14%) и кампања за младе (27,14%).

Када је здравље младих у питању, 51,43% испитаника је одговорило да у последњих 30 дана ниједном нису запалили цигарету, док је 11,43% пуши више од 20 цигарета дневно. 22,86% каже да се никада у животу нису опили, а 12,86% кажу да јесу више од 40 пута. 55,71% испитаника каже да никада нису користили марихуану.

У оквиру теме безбедности, 41,43% испитаника је рекло да су били жртве криминала и/или насиља.

Чињенице су да у моменту изреде ЛАП-а не постоји ниједна омладинска невладина организација, Савет за младе, Омладински клуб као и остале структуре које би за циљ имале укључивање младих у друштво. Постоји Канцеларија за младе општине Темерин, као једина која се бави младима, при локалној самоуправи, али она није систематизована нити је довољна за испуњавање овог циља.

Недостајуће услуге и објекти

Простори за младе:

- Недостаје Клуб за младе тј услуге које би он пружао омладинским групама и појединцима
- Недостају простори који су прилагођени, расподељени и бесплатни за удружења, организације, аматерске и неформалне групе младих

Запошљавање

- Недовољно повремених, привремених и сталних радних места за младе
- Недостаје едуковање и помоћ младима о samozapošljavanju и омладинском предузетништву
- Низак ниво сарадње и координације институција и привредних субјеката (образовање, Национална служба за запошљавања, предузећа)
- Недостаје усклађивање образовних профила према потребама тржишта рада

Образовање:

- Недовољно организовања неформалног образовања
- Недостају програми за развој вештина, способности и навика
- Недостаје веза између образовања и запошљавања – усклађивање образовних профила
- Недовољна информисаност ученичких парламената и осталих ученика о правима, могућностима и одлучивању

Информисање:

- Недостаје омладинска редакција која би континуирано кроз разне медије а поготово интернет страницу ЛКМ информисала о темама важним за младе
- Недостају Школске новине и часописи
- Недостају разгласи по школама

Култура, спорт и слободно време:

- Недостаје организовање културно уметничких догађаја прилагођених младима (позоришних представа, концерата, изложби слика и др. предмета, фестивала филмова, модерних уметности)
- Недостају програми и активности којима би се млади подстакли на стваралаштво
- Финансијска подршка путем конкурсних активности за програме у култури чији су актери млади
- Недостају адекватне сале за тренирање (мало слободних термина за спортске клубове), клизалишта, затворени базен, простори и просторија за екстремни спорт, трим стазе, бицикличке стазе и др. као ни реквизита за те спортове.

Здравље:

- Недостаје Саветовалиште за младе при Дому здравља
- Недостају кампање за подизање свести о важности здравих стилова живота

Безбедност

- Недостаје стратегија развоја безбедности
- Недостаје едукативни садржај из области безбедносне културе

Социјална заштита

- Недостају едукативни садржаји из области стереотипа, предрасуда и дискриминације
- Недостаје систем подршке осетљивим групама младих
- Недостају прилагођене библиотекарске услуге...

Екологија

- Недостају програми за развијање свести о значају очувања животне средине
- Недостају конкурси за акције из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја

Мобилност:

- Недостају програми за мобилност младих
- Недостаје организовање кампова и међународних размена

Активизам:

- не постоје омладинска удружења и волонтерски центар
- Не постоји програм подстицања омладинаца на активизам, волонтирање и др.

3.6 ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Тешко је одредити и дефинисати узрасну границу младости, па се и између институција Уједињених нација, Европске уније и националних институција разликују формална одређења овог животног раздобља. Трајање младости је социјално, а не биолошки одређено. Школовање је кључни чинилац који скраћује или продужава младост. Специфичности ситуације у Републици Србији захтевају флексибилан приступ па је зато горња граница младости померена на тридесет година.

У Националној стратегији за младе, млади су особе узраста од 15 до 30 година старости.

Током процеса израде Локалног акционог план за младе општине Темерин дошло се до заједничког предлога да се ЛАП односи на све младе узраста од 14 до 30 година старости. Млади су веома хетерогена популација различитог друштвеног и социјалног статуса, као и националног, верског, сексуалног, политичког и другог опредељења са различитим развојним циљевима у различитим фазама младости.

У оквиру овог узраста (од 14 до 30) могуће је издвојити више подгрупа младих зависно од контекста и потребе. Наведени циљеви и мере у ЛАП-у односе се на целокупну популацију младих, али ће се по потреби креирати и реализовати специфичне активности у односу на специфичне групе.

Млади су особе, а могу бити удружени у неформалне групе, као и млади у удружењима грађана, омладинским организацијама, клубовима као и сви активни и пасивни појединци/ке.

4.1 ОПШТИ ЦИЉЕВИ**1. ЗАПОШЉАВАЊЕ**

Допринети бољој запошљивости и унапредити информисаност младих о запошљавању, самозапошљавању и омладинском предузетништву

2. ОБРАЗОВАЊЕ

Подстаћи развијање отвореног и ефикасног система формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима

3. ИНФОРМИСАЊЕ

Допринети већој информисности младих и ојачати капацитете младих да креирају информационе програме

4. КУЛТУРА, СПОРТ И СЛОБОДНО ВРЕМЕ

Унапредити могућности за боље и квалитетније провођење слободног времена младих

5. ЗДРАВЉЕ

Чувати и унапредити здравље младих и промовисати важност здравих стилова живота

6. БЕЗБЕДНОСТ

Унапредити безбедност младих кроз промотивне програме

7. СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Унапредити социјалну укљученост младих и ојачати капацитете институција како би одговориле на различите потребе младих посебно младих из угрожених група

8. ЕКОЛОГИЈА

Допринети већој еколошкој свести и оснажити младе за активности и иницијативе

9. МОБИЛНОСТ

Допринети већој информисаности младих о могућностима путовања унутар земље и ка иностранству

10. АКТИВИЗАМ

Подстаћи младе да активно учествују у друштву

4.2 ДЕФИНИСАЊЕ СПЕЦИФИЧНИХ ЦИЉЕВА И АКТИВНОСТИ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ	АКТИВНОСТИ
<p>Допринети бољој запошљивости и унапредити информисаност младих о запошљавању, самозапошљавању и омладинском предузетништву</p>	<p>1. Јачати капацитете младих како би били конкурентнији на тржишту рада</p>	<ul style="list-style-type: none"> - основати локални центар за каријерно вођење и саветовалиште за рад током 2012. - Развијати локални центра за каријерно вођење и саветовалиште за рад континуирано од 2012 до 2014. - испитати капацитете запошљивости и потребе младих за едукацијама на узорку од минимум 100 испитаника током 2010. - Промовисати волонтирање као начин стицања практичног искуства и подизање сопственог рејтинга за даљи рад и/или школовање кроз кампању минимум једном годишње током 2010-2014.
	<p>2. Допринети бољем информисању и укључивању младих о постојећим програмима за запошљавање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - организовати трибине и промоцију путем свих медија о постојећим програмима за запошљавање и о могућностима наставка школовања током минимум два пута годишње 2011-2014. - организовати медијску промоцију и обуке о омладинском предузетништву и самозапошљавању за минимум 30 младих

		<p>годишње континуирано током имплементације ЛАП-а 2011-2014</p> <ul style="list-style-type: none"> - организовати сајмове запошљавања минимум једном годишње од 2011-2014.
<p>Подстаћи развијање отвореног и ефикасног система формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима</p>	<p>1. Подржати и промовисати све видове формалног и неформалног образовања</p>	<ul style="list-style-type: none"> - организовати популарна предавања и кампове на тему науке, технологије и других актуелних области минимум једном годишње за минимум 20 младих током имплементације ЛАП-а 2011-2014 - организовати креативне радионице минимум четири пута годишње за групу од минимум 10 младих континуирано од 2011 до 2014 - основати и развијати минибиблиотеку са стручном литературом за младе континуирано током имплементације ЛАП-а 2011-2014
	<p>2. Стимулисати развој програма неформалног образовања и учења</p>	<ul style="list-style-type: none"> - формирати мрежу вршњачких едукатора у 2011 години - едуковати минимум 5 средњошколаца годишње за улогу вршњачког едукатора током 2011-2014 - Основати ОТВОРЕНУ ШКОЛУ у минимум једној школи на територији општине Темерин у 2012. - медијски промовисати принцип ОТВОРЕНЕ ШКОЛЕ континуирано током имплементације ЛАП-а након оснивања 2011-2014.
	<p>3. Промовисати и подржати активно учешће младих у животу и раду школе</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Одржати минимум 2 радна састанка са члановима Школског одбора и представницима Ученичког парламента континуирано од 2011 до 2014 - организовати округле столове у школама са територије општине за минимум 10 учесника једном годишње континуирано од 2011 до 2014
<p>Допринети већој информисности</p>		<ul style="list-style-type: none"> - након усвајања ЛАП-а у 2010 години промовисати документ и могућности које нуди

младих и ојачати капацитете младих да креирају информационе програме	1. Обезбедити боље информисање младих о перспективама, могућностима и осталим садржајима	младима и институцијама. -током имплементације ЛАП-а 2011-2014 сваке године подржати миникампању активности ЛАП-а за ту годину - Основати и подржати инфо-пунктове при ЛКМ од 2010 до 2014 - Континуирано ажурирати интернет страницу ЛКМ од 2010-2014
	2. Подржати формирање редакција у школама и при Канцеларији за младе и ојачати капацитете младих да креирају информативне садржаје за младе и о младима како би их пласирали у већ постојећим капацитетима	- Основати омладинску редакцију при ЛКМ у 2011. -Одржати минимум две едукације из области развоја комуникационих стратегија, комуникационих техника и примене нових средстава јавног информисања у области информисања младих за минимум 15 учесника континуирано токо 2010-2013
Унапредити могућности за боље и квалитетније провођење слободног времена младих	1. Пружити подршку програмима у области слободног времена и повећати учешће младих у већ постојећим програмима	- спровести истраживање о потребама младих за провођење слободног времена-ЛКМ , током 2011. године - пружити подршку, путем конкурсне активности, спортским друштвима, КУД-овима и УГ за увођење и ширење активности континуирано током 2011-2014 минимум једном годишње. - минимум једном годишње подржати кампању промовисања бављењем спортом од 2011 до 2014 - организовати масовне спортске манифестације-спортски дани, минимум једном годишње од 2012 до 2014 - Финансијски подржати културне садржаје и пројекте намењене младима и младих аутора минимум једном годишње од 2011 до 2014 - организовати Сајам културе минимум једном

		годишње од 2011 до 2014 године
	2. Обезбедити услове младима за бављењем спортским и културним активностима	- У току 2011. године испитати потребе удружења у погледу просторне и техничке опремљености - реновирати и опремити постојеће објекте током 2012-2014
Чувати и унапредити здравље младих и промовисати важност здравих стилова живота	1. Подизати свест о важности здравља младих и развијати и промовисати здраве стилове живота	- организовати програме едукације из области здравља младих минимум три пута годишње за минимум 70 младих годишње континуирано током спровођења ЛАП-а од 2011-2014 - организовати обуку за минимум 10 заинтересованих за креирање Клуба здравља у 2012 - подржати формирање КЛУБ ЗДРАВЉА у 2012. - организовати базаре здравља прилагођене младима минимум једном годишње од 2011 до 2014. - организовати или подржати кампање из области здравих стилова живота младих минимум два пута годишње континуирано од 2010 до 2014.
	2. Повећати информисаност из области здравља	- на интернет страници ЛКМ континуирано информисати о темама из области здравих стилова живота и репродуктивног здравља од 2010 до 2014?
Унапредити безбедност младих кроз промотивне програме	1. Развијати безбедносну културу код младих и у институцијама које раде са младима	- у 2011 урадити истраживање о насиљу међу младима и над младима - Минимум једном годишње организовати едукативне садржаје из области безбедносне културе у школама и институцијама током 2010-2014 - промовисати безбедносну културу кроз кампање минимум два пута годишње током

		<p>имплементације ЛАП-а 2010- 2014</p> <ul style="list-style-type: none"> - минимум једном годишње организовати радионице на тему поступка реаговања у ванредним ситуацијама у школама 2011-2014
	<p>2. Повећати безбедност на јавним местима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - У 2010. мапирати ризична места за младе на територији општине Темерин - током 2011.-2014. Уредити мапирана ризична места у просторе на којима млади могу бити безбедни, креативни и активни (отворени биоскоп/позориште, спортска игралишта....)
	<p>3. Допринети превенцији и сузбијању насиља у породици и креирати нове услуге</p>	<ul style="list-style-type: none"> - финансијски подржати минимум једну кампања за подизање важности проблема насиља континуирано током 2011-2014. - Одржати минимум једну обуку за минимум 10 заинтересованих да пруже подршку жртвама током 2012 – 2014.
<p>Унапредити социјалну укљученост младих и ојачати капацитете институција како би одговориле на различите потребе младих посебно младих из угрожених група</p>	<p>1. Смањити предрасуде према младима из осетљивих друштвених група</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Организовати један семинар годишње на тему стереотипа, предрасуда и дискриминације за минимум 15 младих током 2011 до 2014. - Организовати један семинар годишње на тему стереотипа, предрасуда и дискриминације за минимум 15 родитеља младих током 2011 до 2014.
	<p>2. Допринети постизању једнаких могућности за учење, развој и бављење спортом свим младима</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Финансијски подржати минимум један спортско-рекреативни програм за младе особе са инвалидитетом континуирано од 2012. до 2014. - Обезбедити аудио књиге и књиге са брајевом азбуком у библиотеци од 2012 до 2014 -Развити систем подршке осетљивим групама младих у 2012

<p align="center">Допринети већој еколошкој свести и оснажити младе за активности и иницијативе</p>	<p>1. Подизање свести о значају и начинима очувања животне средине</p>	<ul style="list-style-type: none"> - континуирано током имплементације ЛАП-а спроводити едукације из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја на нивоу свих школа, једном током полугодишта – осми разреди основне школе и средња школа од 2011 до 2014 - организовати еколошке радионице минимум четири пута годишње за минимум 15 младих по радионици 2011-2014 -Организовати активност поводом Међународног дана планете Земље континуирано 2011-2014 -Организовати активност поводом Дана заштите животне средине континуирано 2011-2014 - континуирано током имплементације ЛАП-а спровести промотивну кампању о значају и начинима очувања животне средине минимум један пут годишње : конференције, емисије на Радио Темерину, локални штампани медији, јавни догађај; - Организовати сађење нових садница минимум једном годишње током 2011-2014
	<p>2. Повећати учешће младих у активностима из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Расписати конкурс једном годишње за реализацију активности из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја за омладинске организације или неформалне групе младих од 2012-2014

<p>Допринети већој информисаности младих о могућностима путовања унутар земље и ка иностранству</p>	<p>1. Промовисати вредности и могућности мобилности младих</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Континуирано информисати о волонтерским камповима у земљи и иностранству током 2011-2014.? - Финансиски подржати кампању о важности мобилности младих минимум једном годишње од 2011- 2014 - у 2010 години креирати брошуру о јефтином путовању - минимум једанпут годишње креирати брошуру на тему путовања током 2011-2012. -
	<p>2. Створити боље услове за мобилност младих</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Направити истраживање о мобилности младих током 2011. - у општини Темерин континуирано информисати и мотивисати за коришћење омладинских картица (ГПА) током 2010-2014 -организовати једнодневне екскурзије по Србији минимум два пута годишње... током 2011-2014.
<p>Подстаћи младе да активно учествују у друштву</p>	<p>1. Развити нове услуге и сервисе за младе</p>	<ul style="list-style-type: none"> - основати Савет за младе до краја 2010 године и обезбедити његов континуиран рад током имплементације документа -Подржати стручно и финансијски формирање Волонтерског центра у 2011. години - Основати Омладински клуб до краја 2011. Године - Током 2010. године сагледати могућности за обезбеђивање заједничког простора за ЛКМ, Волонтерски центар и Омладински клуб - током 2011 обезбедити адекватан простор за функционисање ЛКМ, ОК, и ВЦ путем закупа или адаптацијом постојећег објекта - Континуирано опремати простор ЛКМ током 2010-2014. - У 2010 креирати 5 инфо места у школама на

		<p>територији општине Темерин</p> <ul style="list-style-type: none"> - Едуковати минимум 10 ученика (представника школе) за рад на инфо местима у школи континуирано током 2010-2014. - организовати обуку за структуре које ће водити имплементацију ЛАП-а у 2010.
	<p>2. Промовисати и подржати омладински активизам</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Финансирати учешће ЛКМ на Темеринској пасуљијади континуирано од 2011 до 2014 - промовисати ЛКМ и омладинске НВО кроз учешће на омладинским сајмовима и манифестацијама континуирано током имплементације ЛАП-а - финансијски подржати минимум 3 омладинске иницијативе континуирано од 2011 до 2014. - Једном годишњ организовати едукацију за формирање омладинске НВО континуирано током инплементације ЛАП-а 2010-2014 - Једном годишње расписати конкурс за доделу средстава за формирање минимум једне омладинске НВО од 2011 до 2014. - Једном годишње организовати обуку за писање пројеката током 2011-2014

Одељак 5 ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА

Локални акциони план општине Темерин произилази из неколико вежних докумената који одређују стратешке правце развоја младих.

Локални документи:

Стратегија развоја општине Темерин

Стратегија развоја Социјалне заштите у општини Темерин 2010-2014.

Национални документи:

- Национална стратегија за младе, усвојена 09.05.2008. године на седници Владе Републике Србије
- Акциони план за спровођење националне стратегије за младе за период од 2009. до 2014. године, усвојен 22.01.2009. од стране Владе Републике Србије
- Стратегија развоја здравља младих у Републици Србији, 2006.
-

Међународни документи:

- Бели књига о политици за младе Европског парламета, 2001.
- Европска повеља о учешћу младих у општинском и регионалном животу (Конгрес локалних и регионалних власти Европе),
- Једанаест индикатора за развој националне стратегије и политике за омладину - изнео Петер Лауретзен, заменик директора Управе за омладину и спорт Савета Европе а усвојен од стране Европског омладинског форума.
- Будућност омладинске политике Савета Европе: АГЕНДА 2020
- Миленијумска декларација Уједињених нација

Одељак 6 МЕХАНИЗМИ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ

Механизми за примену ЛАП-а обухватају:

А/ Локалну- Општинску структуру

Б/ Механизме и процедуре уз које ће се осигурати успешно спровођење стратегије

А/ Локална структура има две компоненте:

а/ управљачка структура - органи и тела за управљање процесом имплементације и

б/ оперативна структура – органи, организације и институције које су задужене за реализацију ЛАП-а, приоритета и пројеката

а/ Структуре за управљање процесом имплементације су:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општински Савет за развој

Скупштина општине усваја – доноси Локални акциони план за младе Општине Темерин за период од јуна 2010- јуна 2014, разматра и усваја годишње акционе планове и обезбеђује сразмерна буџетска средства за њихову реализацију. Скупштина, најмање једном годишње разматра извештај о имплементацији ЛАП-а и о постигнутим резултатима, врши евентуалне измене у плану и приоритетним пројектима.

Председник општине одређује састав и именује **Општински Савет за младе** као тело које сачињавају представници свих сектора и релевантних институција и организација одговорних и заинтересованих за младе у општини.

Општински савет анализира потребе, стање, проблеме и могућности, дефинише и предлаже приоритете, у сарадњи са надлежним институцијама, организацијама и општинским службама, утврђује предлоге годишњих акционих планова и износе потребних средстава за њихову реализацију. Савет координира израду и прати имплементацију и одговоран је за спровођење процеса мониторинга и евалуације. Савет најмање једном годишње извештава СО о имплементацији ЛАП-а и о постигнутим резултатима, предлаже СО евентуалне измене у плану и приоритетним пројектима, редовно консултује и информише јавност о процесу имплементације ЛАП-а и обезбеђује транспарентност у раду и адекватну друштвену подршку.

Пратеће службе и организације које обезбеђују адекватан рад структура управљања ЛАП-а су: Општинска управа Темерин, Одељење за друштвене делатности? Одељење за буџет и финансије у сарадњи са Канцеларијом за младе.

б/ Оперативне структуре за реализацију ЛАП-а су:

Поред свих локалних организација, органа, институција и привредних актера утврђених у Акционом плану за носиоце реализације ове стратегије, кључну улогу имаће **Канцеларија за младе**.

ЛАП за младе тежи да демонстрира спремност за успостаљање одрживог модела рада са младима и за младе и стога је важно осигурати да сви локални актери преузму пуну одговорност за његову имплементацију.

У циљу обезбеђивања пуне и ефикасне имплементације, поред основних структура за управљање и имплементацију, овим документом се дефинишу и оквирни механизми и процедуре потребни за координацију активности:

- Скупштина општине најмање једном годишње разматра извештај о спровођењу ЛАП-а и усваја корективне мере и акционе планове за наредну годину
- Савет за младе прати, координира и мониторише спровођење ЛАП-а, најмање једном годишње припрема извештај за СО
- Савет осигурава да се благовремено, у процесу креирања општинског буџета, презентују акциони годишњи планови проистекли из овог плана и тако обезбеди финансијска подршка за њихово спровођење
- Савет у складу са својим овлашћењима прави годишње планове свога рада и деловања и комуникације према локалној власти, другим актерима развоја и према јавности. Свој план рада доставља органу који га је именовано на увид и мишљење. За рад и деловање Савета услове обезбеђује Општинска управа
- Савет за младе иницира регионалну сарадњу и међуопштинске састанке (најмање једном годишње) у области рада са младима, са циљем размена информација и дефинисања заједничких интереса, програма и пројеката. Ове активности су саставни део годишњих планова рада Савета
- Савет, по процени, окупља чланове појединих секторских група у општини како би неке од области - питања целовитије сагледао
- Канцеларија за младе представља централни стручни тим имплементације ЛАП-а
- Сви други локални актери идентификовани као носиоци развоја појединих области за младе, дужни су спроводити договорене стратешке мере и активности и у своје годишње планове и извештаје уврстити реализацију задатака из ЛАП-а. Ово се посебно односи на све институције, јавна предузећа и општинске службе које се финансирају из буџета општине

Поред напред наведеног потребно је развити следеће механизме и институционализовати их:

- **Протокол о спровођењу ЛАП-а** - дефинисати и усвојити јединствен протокол о сарадњи између локалне власти, привредних и јавних предузећа, институција, невладиних организација, других релевантних јавних и приватних субјеката којим се јасно препознаје улога, обавезе и одговорност сваког од актера у односу на усвојени ЛАП за младе. Протокол дефинисати и потписати у року од 6 месеци од усвајања ЛАП-а за младе.
- **Одлука о формирању посебне буџетске ставке** за подршку имплементацији ЛАП-а за младе. Оваква одлука осигураће да општински буџет у оквиру реалних могућности, прати и подржава имплементацију документа, а с друге стране, обезбедиће сигурна средства за учешће у суфинансирању пројекта којима се аплицира код организација и страних донатора (суфинансирање општина је један од захтева код ИПА и других фондова).

Мониторинг и евалуација ЛАП-а су врло значајни механизми примене овог документа. **Циљ мониторинга и евалуације** је спровођења ЛАП-а је да се систематично, редовно прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене (имплементације) и процењује успех. Сврха мониторинга и евалуације је праћење напретка, побољшање ефикасности и успешности, али и предлагање измена у активностима на основу налаза и оцена.

Мониторинг (као систематски непрекидан процес прикупљања података) спроводи се континуирано током пружања услуга која је предмет праћења и дугорочно за период на који се прави ЛАП.

Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се повремено – периодично и пратиће одређене фазе имплементације ЛАП-а. Евалуација успешности целокупног документа обављаће се једном годишње и извештај о евалуацији је саставни део целокупног извештаја о спровођењу који се подноси Скупштини општине и јавности на увид, разматрање и евентуалне корекције. Финална евалуација ЛАП-а обавиће се на крају 2014. године.

Одељак 7 ПРОМОЦИЈА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ

Промоција ЛАП-а је посвећена је остваривању што веће партиципације грађана, посебно младих, у доношењу ЛАП-а и транспарентности рада тима који је учествовао у доношењу, као и остваривању транспарентности рада истог тима приликом остваривања циљева задатих овим документом.

Овај одељак дефинише активности које омогућавају видљивост процеса и повећавање власништва заједнице над процесом доношења и спровођења ЛАП-а.

Циљеви предвиђених мера у плану комуникације су:

- информисање свих актера о процесу, мобилисање свих људских и материјалних ресурса и
- покретање на акцију свих одговорних друштвених чиниоца.

Промоцију ћемо радити у неколико фаза:

Фаза уласка општине у процес Локалног акционог планирања за младе

- Јавна презентација процеса планирања, консултације са грађанима и интервјуи и новински чланци о уласку општине у процес планирања, најаву процеса, истицање кључних разлога и очекиваних резултата
- Оснивање Савета за израду ЛАП-а за младе, као репрезентативног тела састављеног од представника релевантних актера у општини и његово представљање јавности
- Формирање секторских група
- Партиципативно прикупљање података од свих релевантних институција и органа - реализација анкете, фокус група са младима

Фаза израде стратешког документа

Ова фаза је карактеристична по високом учешћу разнородних друштвених чинилаца у анализи стања, одређивању приоритета и дефинисању конкретних задатака. Њу је пратио и интензиван рад на обуци локалних актера за спровођење процеса планирања. Форме које су коришћене:

- Радни састанци Савета и секторских група
- Консултације са стручним институцијама, организацијама и појединцима
- Консултације са стручним службама у општини
- Медијски прилози о процесу
- Интернет страница Канцеларије за младе

Фаза промоције усвојених стратешких опредељења

- Јавна расправа са грађанима/кама о предлогу ЛАП-а
- Доношење и усвајање Одлуке о усвајању ЛАП-а на Скупштини општине
- Постављање документа на сајт Општине и Канцеларије за младе
- Штапање и дистрибуција усвојеног ЛАП-а за младе носиоцима јавних овлашћења и власти и свим заинтерсованим странама
- Конференција за штампу, након усвајања ЛАП-а, о успостављеним циљевима и активностима

Фаза имплементације Стратешког плана и фаза праћења напретка и оцене успеха

- Формирање Тима за комуникацију са медијима у оквиру Савета за младе
- Организовати Конференцију за медије о постигнутим резултатима, од стране Савета, најмање два пута годишње, а по потреби и чешће
- Израда и презентација (СО и јавности) годишњег извештаја о реализацији Стратешког плана

Одељак 8

Листа акронима

ЛКМ	Локална канцеларија за младе (општине Темерин) = КЗМ- Канцеларија за младе
ЦСР	Центар за социјални рад
НСЗ	Национална служба за запошљавање
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ТООТ	Туристичка организација општине Темерин
ДЗ	Дом здравља
ОК	Омладински клуб
СМ	Савет за младе
ОШ	Основна школа
СШ	Средња школа
УГ	удружење грађана
КУД	Културно-уметничко друштво
МОС	Министарство омладине и спорта